

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült az Országos Bírósági Hivatal (OBH) I. emelet 111. számú helyiségében megtartott, a Pécsi Törvényszék Büntető Kollégium kollégiumvezetői állására benyújtott pályázat elbírálása tárgyában, a 2019. március 18. napján (hétfőn) 15:05 órai kezdettel tartott meghallgatásról.

Jelen vannak:

dr. Handó Tünde

OBH elnöke

dr. Wirth Béla

pályázó

Nagyné Tarnai Teréz

jegyzőkönyvvezető

Dr. Handó Tünde köszönti a megjelentet. Megállapítja, hogy a Bírósági Közlöny 2018. évi 12. számában, a 34.E/2019. (I. 23.) OBHE számú határozattal a Pécsi Törvényszék Büntető Kollégium kollégiumvezetői állására kiírt pályázatra dr. Wirth Béla nyújtott be pályaművet.

Tájékoztatja a pályázót, hogy a Bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. CLXI. törvény (a továbbiakban Bszi.) 132. § (1) bekezdése előírja az OBH elnöke számára a pályázó meghallgatását. A meghallgatásról jegyzőkönyv készül, amelyet a Bszi. 77. § (4) bekezdésére figyelemmel a bíróságok központi honlapján közzé kell tenni.

Tájékoztatja továbbá a pályázót arról, hogy a pályázati rendszer átláthatóságának biztosítása érdekében – amennyiben ehhez a pályázó hozzájárul – a jegyzőkönyv mellett a pályázati anyagot is közzé kívánja tenni a központi honlapon azzal, hogy amennyiben a pályázó kéri, a pályázati anyag csak eredményes pályázat esetén kerül közzétételre.

dr. Wirth Béla

A pályázatom nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

dr. Handó Tünde

Van-e valami, amit kiemelne a pályázatából, vagy amivel kiegészítené azt?

dr. Wirth Béla

Nincs ilyen, de szívesen válaszolok a kérdésekre.

dr. Handó Tünde

A hosszú törvényszéki elnöki múlt után, egy kis pihenésre volt lehetősége a tanácselnöki teendők ellátásában, visszatérés a szakmához. Mi az ami ambicionálja, honnan van Önben akkora erő, bátorság, hogy a mostani kihívások közepette ezt a kollégiumvezetői tisztséget megpályázza?

dr. Wirth Béla

Egyrészt amikor elnök voltam akár városi, akár megyei elnök én akkor is tárgyaltam és általában nem az egyszerű ügyeket, másrészt a kollégáim is ambicionáltak. Az elmúlt években sokszor kérték a tanácsomat, sok előadást is tartottam, és érzek magamban annyi erőt még, hogy megfeleljek a kihívásoknak.

dr. Handó Tünde

Nagyon sok pozitív támogatást kapott mindkét testülettől, ebből én magam is arra gondoltam, hogy a szakmai elismerése ebben jelentősen benne van.

dr. Wirth Béla

Én sem vagyok hibátlan ember, tisztában vagyok azzal, ha 100 évig élnék, akkor sem tudnám megtanulni mindazt, amit a büntető ítélkezéstről tudni kell, de az ügyek legszélesebb körét tárgyaltam másodfokon, a költségvetést károsító ügyektől kezdve a rablásokon át, így talán van annyi szakmai alapom, hogy tudok segíteni, és emiatt

nyújtottam be a pályázatot, hogy a minőségi ítélezés irányába mozduljon el a bírói munka.

dr. Handó Tünde

Az elmúlt években néhány vizsgálatban, - akár a hatályon kívül helyezési vizsgálatokban, akár az időszerűségi vizsgálatokban - mint tanácselnök közreműködött. Mit tapasztal, milyen objektív nehézségek vannak, hogyan lehetne javítani, fejleszteni a helyzetet?

dr. Wirth Béla

Szerintem a kollégiumvezetőnek egy szolgáltató tevékenységet kell végeznie a szakmai irányítást tekintve. Fel kell ismernie azt, hogy az ítélezésben hol vannak – akár eljárásjogi, akár anyagi jogi kérdésekben – a problémák. Ennek van egy egyszerű módja: korábban, mikor elnök voltam az összes másodfokra visszamenő peres ügyben hozott határozatot átnéztem, és ezt kértem az akkori kollégiumvezetőktől is. Ez egy egyszerű megoldás, a saját ítélezési tapasztalatokból, és a visszamenő határozatokból következtetéseket lehet levonni. Ott látom a javítani valót, hogy nemcsak felülről kell megmondani, hogy mi a probléma. El kellene indítani egy olyan folyamatot, ahol a járásbírói szintről, intézményesített formában is érkeznek kérdések, egy speciális on-line felületet - ami nem érintené a törvényszéknek az ún. szakmai anyagok címszó alatt lévő részét – amivel elkerülhető az, hogy ad hoc jelleggel azonnal a tárgyalás előtt gyorsan kell válaszolni a bírónak, hanem olyan szakmai kérdések, jelennének meg, amelyekre adott válaszok más bírák számára is hasznosak. A korábbi hatályon kívül helyezési vizsgálatok is azt tárták fel, hogy eljárási szabálysértések okozták a legtöbb problémát, és az új Be. még az újdonsága miatt fenntartja ezt a veszélyforrást. Azokat a kérdéseket kell összegyűjteni, melyek a bírákat foglalkoztatják, ezeket kell bevinni a tanácselnöki értekezlet elé, és oda-vissza működtetni az információáramlást. Amit én szeretnék elérni, ha a kinevezés megvalósul, megismerni a bírákat foglalkoztató szakmai problémákat.

dr. Handó Tünde

Tehát olyan felületeket teremteni, ahol nemcsak ami felülről érkezik akár a Kúriától, akár az OBH-tól kérdés, hanem már ők hozzanak fel javaslatokat, megoldásokat is akár.

dr. Wirth Béla

Az elmúlt években többször fordultak hozzám, olyan eljárásjogi és anyagi jogi problémákkal, amelyek nem szűkíthetők le egyedi ügyre, hanem valószínűleg tendenciaszerűen merültek fel, ezekre választ kell adni.

dr. Handó Tünde

A kollégiumvezetői feladatokat hogyan képzeli el, mert ez nem egy egyszemélyes feladat, és nagyon sok kapcsolódó igazgatási feladat van. Nemcsak az értékelésre gondolok, hanem az elektronikus eljárások is nehezítik a feladatot.

dr. Wirth Béla

A Pécsi Törvényszék egy kisebb létszámú törvényszék, 11 bíró van az első- és másodfokra beosztva, mellettük a járásbírókat érintően is meg kell találni azokat a kollégákat, akiket arra lehetne inspirálni, hogy a többiektől begyűjtve az információkat eljuttassák és kérik ezeket az állásfoglalásokat. A jelenlegi rendszernek a merevségét kell feloldani.

dr. Handó Tünde

Amikor ott voltunk bírósági fórumokon, én magam is azt tapasztaltam - bár mi elsősorban ügyviteli vagy igazgatási dolgokra kérdeztünk rá - akár a büntető ügyek elektronikus kapcsolatai, akár a törvényszéki hatáskörbe tartozó gazdasági bűncselekmények tekintetében szeretnének képzést. Jól esik, hogy nekünk is mondják, csak néha azt nehéz elfogadni, hogy ezt helyben miért nem kezelték, vagy miért nem volt arra lehetőség helyben, hogy ezt az igényt a bíró megfogalmazza, vagy akiben igény van plusz képzésre miért nem alakították ki? Egy másik bíróságon merült fel, hogy büntető bíró részére élmény volt régi kriminalisztikai képzés a MIA-n, amikor rendőrök, nyomozók, szakértők segítségével élőben „eljátszottak” egy bűnügyi helyszín feltárását. De hát ott vannak helyben a nyomozóhatóságok, a szakértő intézetek, nyugodtan meg lehetne egy ilyen szervezni helyben is.

dr. Wirth Béla

A kiemelt gazdasági ügyekkel összefüggésben szerintem az alapoknál kell kezdeni, ki kell dolgozni azt a módszertant, hogy egy büntető és két civilisztikai ügyszakos bíró, hogyan fog együttműködni. Ki kell találniuk, hogy a felkészülés során hogy osszák meg a feladatokat, mi lesz a két civilisztikai bíró feladata, az ülnökökhöz hasonlóan nyilvánítanak-

e véleményt, vagy mi az ügynek az a része, ami az ő szakterületüket érinti. Ennek a módszertanát nekik kell kidolgozni, s a regionális képzések témája is lehet.

dr. Handó Tünde

Kollégiumvezetők most párhuzamosan gondolkoznak, mert a tanácson belüli munkaszervezést újra kellene gondolni, hogy ilyenkor kinek mi a szerepe.

dr. Wirth Béla

Nincsenek röghöz kötött álláspontok szerintem. Elsősorban a bírák véleményét kellene ebben a kérdésben megismerni. A szakértői képzésekre visszagondolva, amiben részt vettem a MIA-n, azoknak képzéseknek volt nagyobb hatása, amikor a szakértők megjelentek és akár a közlekedés- akár a könyvszakértés területén elmondták azokat a munkamódszereket, megoldási módozatokat, ahogyan ők felkészülnek, s ilyenek a közlekedési ügyek is, speciális szakismeretet igényelnek. Az 1990-es, a 2000-es években még két módszer ütközött egymással: a számítástechnikai program által modellezett baleseti mechanizmus vagy a számítások alapján, hagyományos módszerrel készített szakvélemény. Ma már olyan informatikai programokkal dolgoznak a szakértők, melyek esetében a tévedés lehetősége minimális, de csak akkor, ha a helyszínrajz adatai a közlekedési ügyeknél pontosak, ha nem pontosak, akkor a program és a szakértő sem tudja megoldani. A bírónak itt jön a szerepe, hogy ezt le kell ellenőrizni, ez a képzésekkel elsajátítható.

dr. Handó Tünde

A képzéseknél az egy gond, hogy most már nincs specializálás a közlekedési ügyekben több száz bíró tárgyal közlekedési ügyeket, a MIA épületének megvan a maga befogadóképessége, hogy mennyi embert tud befogadni.

Most van egy jó pilot képzés közlekedési ügyekben, szervezünk nagyobb részvétellel is egy képzést.

Mi látszik az új Be-ből? Látom, hogy a törvényszéken és a járásbíróságon is az ügyérkezések folyamatosan csökkenek különféle mértékben. Ez minek a hatása, mi látszik, hogy ez fog emelkedni, vagy kevesebbet bűnöznek az emberek? Úgy néz ki, hogy nagy a felderítési arány, kevesebbek a bűncselekmények. Minden esetre az ügyérkezés komolyan visszaesett, az időszerűség pedig rendkívüli módon javult.

dr. Wirth Béla

Az előkészítő ülés szabályait ebben a formájában biztos, hogy finomítani kell, de önmagában, ez az intézmény alkalmas arra, hogy jelentősen javuljon az időszerűség és csökkenjen a bírói munkateher. Az ügyészségnek is jelentős a szerepe, de a bírói felkészülésnek is: mert pl. egy beismerő vallomást kontrollálni kell az iratok alapján, hogy megfelel-e a valóságnak, ha nem, akkor a bíró kitűzi az ügyet tárgyalásra. A büntető ügyszakos járásbírói bíróságok pozitív dologként fogják fel. A baj ott van, hogy három hónap a kitűzési határidő a több vádlottas ügyben is, és a vádlott jelenléte kötelező. Ezekre a szabályokra előbb-utóbb biztos finomítani kell, de az alapötlet abba az irányba mutat, hogy még inkább csökkenteni fogja a pertartamokat. Baranya megyében a járásbírói bíróságokon - ha jól emlékszem - 82%-os a jogerőre emelkedett ügyek aránya - ez az intézmény ezt tovább fogja növelni, de itt az eljárás valamennyi résztvevőjének gondolkodásmódot kell váltania. Az biztos, hogy az ún. kisebb tárgyi súlyú ügyekben csökkenteni fogja bíróság bizonyítási kötelezettségét, de az a szabály is, ami a bizonyításnál kimondja, hogy a vád és a védelem által nem vitatott tényeket nem kell bizonyítani, ennek is át kell mennie a gyakorlatba: ha a védelem nem vitatja a vád által állított tényeket, akkor pl. a szakértői bizonyítás teljesen fölösleges.

dr. Handó Tünde

Annak idején is elég sokat beszélt arról, és hozott példákat arra, hogy időnként a bírósági eljárásban kellett a szakértői bizonyítást pótolni.

dr. Wirth Béla

Igen. A senki által nem vitatott tények esetében a bizonyítás mellőzésére vonatkozó lehetőség gyorsítja az eljárást és rövidíteni fogja a pertartamokat, de ebbe az irányba hat az is, ha másodfokon bátrabban élnek a tanácselnökök a fellebbezett ügyek tanácsülésen való elintézésének lehetőségével, mellyel szemben indítványozható nyilvános ülés vagy tárgyalás tartása. Az ügyintézési határidők csökkenése és az egyre szélesebb körű elektronikus ügyintézés, kézbesítés miatt az igazgatási vezetés részére megfontolandó a kezelőirodák létszám bővítése, mert ahogy lerövidülnek az ügyintézési határidők, úgy relatíve egyre nagyobb munkateher nehezedik az érintett irodai dolgozókra is.

dr. Handó Tünde

De az elnöki létéből Ön is tudja, hogy nem lehet a létszámot növelni, mert annak költségvetési korlátja van. A helyi átcsoportosításokra is gondolni kell. Ha egy kívül álló azt látja, hogy ha 30%-al csökken az ügyérkezés, csökken a folyamatban lévő ügy, akkor csak

kevesebbet kell írni, dolgozni. A munkaidővel, vagy a munkaerővel való gazdálkodásban is nemcsak a létszámbővítésre kell gondolni, hanem arra, hogy a beszéd felismerő használata mit jelent, a távmeghallgatás, a kép- és hangrögzítés mit jelent, ez kiválthatja a jegyzői munkát.

dr. Wirth Béla

Ez belső átcsoportosítást igényel. Erre reagálni kell, mert rövidülnek a legtávolabbi határnapok a kitűzésénél, a kézbesítési határidők, s így a tárgyalási időköz megtartása okoz problémát.

dr. Handó Tünde

Oda kell figyelni, hogy ne legyen késedelem.

dr. Wirth Béla

Új álláshellyel, vagy belső átcsoportosítással kell megoldani, ez az igazgatási vezetés kompetenciája, de ezt a problémát fel kell vetni.

dr. Handó Tünde

Az elmondottakból az is következhet, hogy bár a számok azt mutatják, hogy kevesebb ügy van a bírón, de éppen a határidők rövidege miatt nem úgy tudja megélni a hétköznapi munkaterhe. Ezért lehet, át kellene alakítani a saját munkaszervezését.

dr. Wirth Béla

Ehhez elsősorban szemléletmód váltás kell, a felkészülés folyamatát is újra kell gondolni. Az ügy kitűzésekor elvileg el kell jutni arra a felkészülési szintre az előkészítő ülés szabályai miatt, hogy ellenőrizni lehessen a beismerő vallomás megalapozottságát. A felkészülés nemcsak a ténybeli, hanem a jogi megoldásból való felkészülés is.

dr. Handó Tünde

Igen, szinte amikor már megérkezik az ügy, tehát át kell strukturálni a munkafolyamatokat.

dr. Wirth Béla

Szemléletváltásra az új Be. hatályba lépésével a másodfokú ítékezésben is szükség van. A bírák úgy tudják csökkenteni a munkaterhüket, ha a változtatnak a felkészülések módján, technikáján.

dr. Handó Tünde

Ön erre is gondolt, jó lenne erre jó példákat találni, hogy hogyan lehet ezt megoldani.

dr. Wirth Béla

A felkészülés a nagyobb bizonyítási igényű ügyben nehezebb, de azokban az ügyekben is, amelyekben eleve várható, hogy az ügyész által felkínált büntetési-nem vagy mérték, hosszú éveket jelent. Szelektálni kell, hogy melyik ügyben hogyan kell felkészülni.

dr. Handó Tünde

Ír a pályamű arról, hogy milyen felkészüléshez való segítséget vehet igénybe a bíró: jogtárat, kommentárokat, különféle adatbázisokat. A képzési anyagot nem említette. Mi a véleménye a Be. képzési tananyagról?

dr. Wirth Béla

Erre dr. Frech Ágnes tudom idézni, aki szerint a képzési anyag egy adott időállapotot tükrözött.

dr. Handó Tünde

Remélem nem, mert a Pp-nél sincs ilyen probléma.

dr. Wirth Béla

Össze kell gyűjteni azokat a problémákat, melyeket a bírák felvetnek, és ezáltal a kommentárt folyamatosan aktualizálni kell.

dr. Handó Tünde

A büntetőjogra nem tekintek rá napi szinten, de a Pp-ben az állásfoglalásokat, ami a Kúria által meghozatik, azt beépítik, a kérdéseket is, sőt a határozattár, a Benchbook is ahhoz kapcsolódóan készül.

dr. Wirth Béla

Itt is ezt a folyamatot kell végigvinni. Én is a képzési anyagból tanultam, mielőtt a tesztet kitöltöttem, én is azt néztem át. Akkor semmi nem volt a kommentárok „piacán”. Én is többfajta kommentárt használok, el kell olvasni többfélét is, mert nem biztos, hogy ugyanazt a jogkérdést a kommentárok szerzői ugyanúgy látják.

dr. Handó Tünde

Igen, a döntés joga, a végső értelmezés a bírónál van.

dr. Wirth Béla

Arra próbáltam utalni, hogy az ügyből való ténybeli felkészüléssel egyidejűleg a joggyakorlatot is meg kell ismerni a felkészülés folyamán. A laptopon ezt ma már bárholnan meg tudom nézni, nem kell bent lenni a bíróságon. Ezeket a munkamódszereken kell mindenkinek változtatnia egyénileg.

dr. Handó Tünde

A távmeghallgatás vagy az egyéb elektronikus lehetőségekben milyennek gondolja a saját felkészültségét? Mennyire tudja ezt használni, ki vagy miképpen egészíti ki ezt a tudását? Írja is a pályaműben, hogy ha hiányos az ismeretünk, vagy távol áll, akkor kell találnunk olyat, aki ott a segítségünkre van. Van ilyen a törvényszéken is?

dr. Wirth Béla

Igen van. A törvényszéki elsőfokú ügyekben, és a járásbírói ügyekben ez mindennapos gyakorlattá fog válni. Másodfokon, az eljárási szabályokból adódóan nem kötelező a vádlott jelenléte a nyilvános ülésen, és ha a fogva lévő vádlott nem járul hozzá, hogy ezt a meghallgatási módot válasszuk, akkor kérésére elő kell vezetni. Mivel arányaiban nagyon kevés a bizonyítás felvétel másodfokon – bár az új Be. alapján ennek mértéke nőni fog – jelenleg a nyilvános üléseken a vádlottak többsége nem kíván megjelenni.

dr. Handó Tünde

Számítani lehet arra, hogy Ön fontosnak tartja ezeket a dolgokat és tudja ezt képviselni?

dr. Wirth Béla

Egy törvényszéki elsőfokú ügyben már a szakértő meghallgatása így történt, aki az ország távolabbi részéből vett részt a távmeghallgatáson. Én úgy tudom, hogy a bírácoknak, akik ezt a módot már használták pozitív a véleményük.

dr. Handó Tünde

Számíthatok-e Önre kollégiumvezetői kinevezése esetén, hogy ebben segíti a törvényszéket?

dr. Wirth Béla

Természetesen.

dr. Handó Tünde

Megtalálja ezeket az embereket, akik ezt ismertetni tudják? Ebben is láttunk egy kis hiányosságot a járásbírószági bejárásán, hogy a tudásmegosztás nem volt teljes. Lehet, hogy azok nem szólaltak meg, akik tudják, de picit úgy éreztem mintha nem lett volna összefogva az a kérdéskör, mintha nem tudták volna, hogy kit kérdezzenek, vagy hol keressék a válaszokat.

dr. Wirth Béla

Ez a bírósági elnökökön is múlik, a bírác nagy része ahhoz a korosztályhoz tartozik, akiknek egy új technikai eszköz kezelése nem okoz problémát, de szerintem minden kolléga el tudja sajátítani a kezelését.

dr. Handó Tünde

Akkor van elképzelése arról, hogy kikre tudna ilyen kérdésekben támaszkodni? Van olyan szakember gárda, akik segíteni tudják a tudásmegosztásban, képzésben, probléma felvetésben, javaslatokban?

dr. Wirth Béla

Nálunk már kapacitáshiány lépett fel ennek a használata során, túl nagy volt az igény járásbírói szinten, hogy alkalmazzák ezt a módszert.

dr. Handó Tünde

Van-e még valami, amit elmondana?

dr. Wirth Béla

Nincs, köszönöm szépen.

dr. Handó Tünde

Köszönöm szépen.

Dr. Handó Tünde a meghallgatást befejezettnek nyilvánítja.

Jegyzőkönyv lezárva 15 óra 35 perckor.

Kmf.

dr. Handó Tünde,

az OBH elnöke

dr. Wirth Béla,

pályázó

Nagyné Tarnai Teréz,

jegyzőkönyvvezető